

Izjava nakon završetka posjeta Misije MMF-a Republici Hrvatskoj

Priopćenje za javnost br. 16/77

24. veljače 2016.

Misija Međunarodnoga monetarnog fonda (MMF), na čelu s Khaledom Sakrom, bila je od 17. do 23. veljače 2016. u posjetu Zagrebu. Članovi Misije susreli su se s ministrom financija Zdravkom Marićem, ministrom gospodarstva Tomislavom Panenićem, ministricom uprave Dubravkom Jurlinom Alibegović, ministricom rada i mirovinskog sustava Nadom Šikić, ministrom zdravlja Darijom Nakićem, guvernerom Hrvatske narodne banke Borisom Vujčićem, drugim visokim dužnosnicima te predstavnicima civilnog društva i privatnog sektora. Nakon završetka posjeta gospodin Sakr je izjavio:

"Ohrabruje poboljšanje makroekonomskih pokazatelja započeto krajem 2014. i opsežan program politika nove Vlade. Brza provedba strukturnih reforma bit će ključna za održavanje trajnog rasta i zaposlenosti te za smanjivanje ranjivosti i zaštitu od negativnih rizika.

Ocenjuje se da je realni BDP u 2015. rastao po stopi od gotovo 2 posto, potaknut snažnim izvozom i djelomičnim oporavkom privatne potrošnje i javnih ulaganja. Službeno mjerena inflacija i dalje je blago negativna, ponajviše zbog pada cijena energije. Procjenjuje se da se višak na tekućem računu platne bilance povećao na gotovo 5 posto BDP-a, u usporedbi s oko 1 posto BDP-a u 2014. Međutim, približno dva postotna boda od tog povećanja treba pripisati jednokratnim učincima konverzije kredita u švicarskim francima.

Prema preliminarnim procjenama manjak proračuna opće države (prema standardu ESA 2010) smanjio se na oko 4 posto BDP-a, u usporedbi s 5,6 posto BDP-a u 2014. To je rezultat cikličkog povećanja proračunskih prihoda i nekih konsolidacijskih mjera, poput poboljšane kontrole proračunske potrošnje i povećanja trošarina na gorivo i duhan. Potrebna je daljnja fiskalna konsolidacija kako bi se smanjio velik javni dug, koju treba planirati tako da bude poticajna za rast u mjeri u kojoj je to moguće. S tim u vezi bilo bi važno ubrzati provedbu planova glede povećanja apsorbiranja sredstava iz strukturnih i Kohezijskog fonda EU-a. Također treba poduzeti mjere za smanjenje broja državnih i javnih agencija te razina javne vlasti, poboljšanje ciljanja socijalnih davanja te povećanje efikasnosti javnog sektora i javne uprave.

Monetarna politika i dalje je usredotočena na očuvanje finansijske stabilnosti. Nedavno uvedene repo operacije s dospijećem od četiri godine bankama omogućuju dugoročno financiranje u kunama i mogući bi pomoći poticanju kreditiranja u kunama te time pridonijeti postupnom smanjivanju euroizracije. Strukturne reforme, uključujući olakšavanje oporavka

bilanca privatnog sektora, pomogle bi da se trenutačno dobra likvidnost u bankovnom sustavu postupno transformira u održivo kreditiranje privatnog sektora.

Sačuvana je stabilnost bankarskog sektora unatoč dugotrajnoj recesiji. Banke su u prosjeku likvidne i dobro kapitalizirane, a bile su i profitabilne do 2015., kada im je zbog jednokratnih gubitaka uzrokovanih konverzijom kredita stanovništvu u švicarskim francima u euro dobit poprimila negativne vrijednosti. Postoje preliminarne naznake da se visok udio loših kredita u ukupnim kreditima počeo smanjivati jer se smanjio priljev novih loših kredita, a i banke su nastavile čistiti svoje bilance.

Unatoč tome što su najnovija makroekonomска kretanja relativno pozitivna, i dalje postoje znatni negativni rizici. Treba osobito istaknuti da bi pogoršanje u vanjskom okružju ili kašnjenje u provedbi fiskalne i strukturne reforme moglo oslabiti povjerenje i nepovoljno utjecati na rast i stvaranje radnih mesta. Nasuprot tome, ubrzavanje provedbe reforma moglo bi dodatno potaknuti rast i konkurentnost, smanjiti ranjivosti i oslobođiti velik neiskorišteni potencijal gospodarstva.

Zahvaljujemo predstavnicima hrvatskih vlasti i drugim sugovornicima na izvanrednoj suradnji, konstruktivnim razgovorima i toplom gostoprimstvu."